

ting og for at begrunde Oprettelsen af det nye Landsting efter Højres Ønske. Jeg har glædet mig over at se ham her i Dag. Det være langt fra mig at sige et eneste Ord, der kunde have noget krænkende for det ærede Medlem, hvis Alder jo paa kalder den Ærbødighed, som man yder Oldingen, og hvis ubøjelige Fastholden ved sin Manddoms Gerning og sin Manddoms Tanke uvilkaarlig vækker Sympati selv hos Modstandere. Men han burde opleve denne Dag. Der er vist en Art straffende Retfærdighed, en Art hævnende Nemesis deri, at han oplever at se et Regeringsforslag forelagt, der gaar direkte imod hans Politik og imod det, der var Grundlaget for hans Politik, Godsejerlandstinget af 1866. Hvis nu Øksen ligger ved Landstingets Rod, er det hans Stridsøkse fra Provisorieaarene. Det er den Strid, han førte, der fælder Landstinget med dets Privilegier og dets Godsejere, hvoraf en enkelt opvejede et helt Sogn, og med dets Særrettigheder og kongevalgte Landstingsmænd. Altsaa for Fortidens Skyld burde han have forsvaret dette Landsting, og for Fremtidens Skyld burde han ogsaa have gjort det, fordi det synes mig, naar jeg ser paa Højres Ønsker og Krav, som de er fremsatte i dette Udkast, og ganske særlig, naar jeg betragter, hvad Højre har ment at kunne opstille af Forslag om det indbyrdes Forhold mellem Folketing og Landsting, at der trængtes baade til hans Autoritet og Erfaring for at begrunde dette, og det var maaske Anledningen til, at vi ikke hørte nogen Begrundelse af Udkastet fra den ærede Ordfører. Men af dette Udkasts Bestemmelser vil jeg dog gerne nævne nogle, som ogsaa i Dag er blevet nævnt. Den ene angaar Valgretten til Landstinget. Der forlanges af Vælgeren, at han skal være 40 Aar gammel. Der er i dette Øjeblik af Mænd og Kvinder mellem 25 og 44 Aar 710,000 her i Landet; de vilde ved Højres Forslag udelukkes fra at komme i Betragtning som Vælgere, og der er 630,000 over 44 Aar, der kunde komme med, forudsat at man ikke tager Hensyn til, hvad Grundloven ved sin Bestemmelse reducerer Vælgermassen med, og heller ikke til, hvorledes Højre ellers vil begrænse Valgretten. Af Mænd mellem 30 og 40 Aar, som i Øjeblikket har Valgret, er der vist 170,000, som dette Forslag altsaa vil berøve Valgretten, og det er det, jeg forstaar, ogsaa den højtærede Konseilspræsident har imod en saadan Aldersgrænse. Altsaa Kvinderne

vil man ikke give Valgret, før de er 40 à 44 Aar. Hvad vil det nu sige? Jeg skal ikke nævne Undtagelser: Jeanne d'Arc vilde være blevet brændt omtrent 20 Aar, inden hun kunde have faaet Valgret til Landstinget. Og Dronning Margrethe kunde have styret de nordiske Riger meget længe, inden hun havde opnaaet Valgret til Landstinget. Det er jo imidlertid Undtagelser. Men en almindelig Kvinde kan vælge sig en Livsstilling, blive Sagfører, Læge, Mejeribestyrer og udføre sit Hverv; hun kan vælge sig en Mand, endogsaa en Landstingsmand, hun kan sætte Børn i Verden og opdrage disse Børn og være sin Mand, Landstingsmandens, Hjelper og sine Børns Vejleder, og hun kan se disse Børn forsørgede og forsørgende andre, men denne vidunderlige og skæbnsvangre Handling: at vælge til Landstinget, kan hun ikke naa til, før hun omtrent er Bedstemoder. Og Mændene! Ja, jeg tør vel nævne, at ved Grundlovens Givelse i 1849 havde hverken Hall eller Andræ eller Krieger eller Monrad eller Lehmann den Alder, der nu forlanges af Højre, for at man skal kunne være Vælger til Landstinget. Men en almindelig Mand kan altsaa beklæde de højeste Stillinger i Staten, ja, endogsaa være Minister og have de største Virksomheder, inden han opnaar Valgret til Landstinget. Det er jo dog mærkeligt, at Højre vil dette, at saa faa — for de fleste er jo døde forinden — skal se det forjættede Landsting, og det er ogsaa underligt, at Højre vil gaa ud fra det modsatte af, hvad den højtærede Konseilspræsident mente, at Folk skifter Mening naar de er mellem 30 og 40 Aars Alderen. Det maa vel ligge i, at Højre har gjort den Erfaring, at dets Folk er radikale som unge; men naar de bliver ældre og faar anden Beskæftigelse, bliver de konservative, og ud fra dette kan jeg forstaa det.

Dette er altsaa den ene Betingelse, som Højre sætter; og samtidig sætter man endnu — men det er jo vel noget, der kun er sat for at falde fra det igen —, at Vælgerne skal betale Skat af Indtægt og Formue til Staten. Jeg saa paa det Møde, som den højtærede Konseilspræsident omtalte, at der var en Taler, som glædede sig umaadelig over, at Pengeprivilegiet nu var afskaffet ved Valg til Landstinget. Han har altsaa ikke lagt Mærke til, at hvad man tager af fraoven, sætter man til forneden. Hvorledes er det muligt, at Højre kan mene, at der paa Rigsdagen udenfor Højre selv sidder en eneste, der vil stemme for, at